

Käsitys pyhän Johannes Sonkajarantalaisen omenapuusta kosketusreliikkinä herättää hämmennystä Joensuun seurakunnassa

Joensuun ortodoksisen seurakunnan Vaara-Karjalan ja Ilomantsin kappeliseurakunnan alueella on levitetty viime vuosina yksityisten ihmisten toimesta käsitystä ”pyhän Johannes Sonkajarantalaisen omenapuusta” kosketusreliikkinä. Lisäksi omenapuusta otettuja pistokkaita on esitelty kosketusreliikkeinä, vaikka nehan ovat aivan uutta kasvua. Ilmeisesti myös puusta otettuja omenoita on kuvailtu kosketusreliikkeiksi. Tähän liittyen on esitetty toistuvia toivomuksia, että pistokkaita istutettaisiin kirkollisiin menoin ainakin Ilomantsin kirkon pihapiiriin. Lisäksi on käynyt ilmi, että Sonkajarannan kirkon pihapiiriin on istutettu em. omenapuu jo pari-kolme vuotta sitten ilman tontin haltijan eli seurakunnan lupaa. Asia tuli ilmi vasta nyt, kun käsitystä pyhästä omenapuusta on alettu laajemmin markkinoimaan ja pistokkaita myymään.

Huolta alueella on herättänyt se, että jotkut kirkkoon kuulumattomat ihmiset sekä myös jotkut kirkkomme jäsenet ovat rakentamassa vääränlaista kulttia pyhän Johanneksen ympärille. Asiaan liittyen on levitetty käsitystä, jonka mukaan pyhän Johannes Sonkajarantalaisen kuolinpäivän olisi varmuudella 8.4., ei pyhän elämäkerrassa mainittu 8.3. Myös tämä asia on herättänyt hämmennystä. Kuten yleisesti on tiedossa Suomen sotaturmat 1914-1922 arkistossa Johanneksen kuolinpäiväksi on merkitty 7.3. Omaisten vuonna 1918 julkaiseman kuolinilmoituksen mukaan hänet ”ammuttiin luultavasti” 8.3. Hautakivessä sen sijaan mainitaan 8.4. Erään tutkijan mukaan keväällä 1918 tehtyjen sotaturmien perusteella kuolinpäivä voisi olla myös 30.4.

Seurakunnassa muistojuhlaa on luonnollisesti vietetty sen päivän mukaan minkä kirkko on valinnut pyhän elämäkertaan viralliseksi muistopäiväksi eli 8.3. Lisäksi Johanneksen muistoa on kirkollisesti juhlittu paikallisesti hiippakuntapiispan siunauksella Sonkajarannassa myös pyhien joukkoon liittämispäivän muistona 12.–13.7. mikä seuraa varsin yleistä ortodoksisista perinnettä.

Jälkimmäinen päivä on myös Johanneksen syntymäpäivä (metrikoissa se on kuitenkin 23.7. eli juliaanisen kalenterin mukaan). Näiden juhlapäivien lisäksi Ilomantsissa pyhän Johanneksen haudalla Ilomantsin

Kokonniemessä on toimitettu litania muiden muassa profeetta Elian juhlan yhteydessä 20.7. juhlan kootessa alueelle runsaasti väkeä.

Pyhän Johanneksen muisto alueella on elävää Jumalaa kohti ojentuvaa ylistystä, sillä ”ihmeellinen on Jumala pyhissään.” (Ps. 67:36LXX). Pyhän muisto on virkistänyt alueen kirkollista toimintaa ja yhteyttä kirkkoon, mutta edellä kuvatut uudenlaiset virtaukset herättävät monenlaista hämmennystä ja vaativat piispainkokouksen kannanottoa, koska piispainkokouksen toimesta myös pyhien joukkoon liittäminen tapahtui.